

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Consolatio Desperantium, Seu Conciones De Magna Dei
erga Peccatores serio poenitentes, comitate**

Bosquier, Philippe

Coloniae, 1617

Exordivm Generale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56142](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56142)

CONCIO PRIMA.

Thema: Ἐτι δὲ αὐτῷ μακρὰν ἀπέχοντι, εἶδεν *Græc.*
αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

Cum autem adhuc longè esset, vidit illum Pater ipsius. vulgata.

Quumq; adhuc longè abesset, vidit eum Syriaca.
Pater ipsius.

EXORDIVM GENERALE.

AMIERI Auditores, inter materiam circa quam versantur artifices; & Auditores coram quibus perorant, & quos docent Oratores ac Prædicatores, maximam proportionem & similitudinem deprehendo; vti etiam nos inter & Artifices magna intercedit affinitas: Nam, vti ipsi pro diversitate materiæ commodarum, aut incommodarum, felicia aut infelicia sortiuntur opera; ita & nos. Si enim materia apta, mollis, tractabilis, lenis, ac polica fuerit, opus pulchrum & perfectum exit; sin verò incommoda, dura, aspera, hispida ac nodosa exiterit, multum pulchritudini operis detrahatur: ita etiam, qualem populum & Auditores nanciscimur, tales etiam frequenter sunt nostræ conciones; si nobis beneuoli sunt & dociles, libenter, diligenter nos audiant, vix aliud nobis quàm felix concio accidere poterit; viceq; versa infortunatus erit sermo, si contrarijs dispositionibus præueniatur.

*Da mihi te placidum dederis in carmina vires,
ingenium vultu, statq; caditq; tuo.*

A

*Ouid. l.
Fastor.*

Exci-

Excitat Auditor studium.

Præterea, quemadmodum operarij libentius, alacriusque sese exercent circa materias aptas, vt in eis artis suę quasi signū constituunt, quā circa inidoneas & ineptas: verbi causa, Pictor libentius tabulā rasam, & bene politam, quam asperā ac nodosam depingit: Sculptor maiori effectu lapidē album, quam marmor sculpir: Cælator es rubeum chalibi & æri Cyprio præfert: Sartor sericum mauult, quam corium: sic & nos auditorio beneuolo, & tractabili, quam alteri concionatori malumus.

Iterum terra ad suum cultorem, & Auditores ad suum Oratorem collati paria propemodum sunt: Vt enim terræ petrosæ, spinosæ, & ingratae, quæ sæpius spem fallunt Agricolarum, faciunt ne in posterum colantur, sarculo fodiantur, à lolijs expurgentur, simo stercorentur, cum è contrario pingues illi, & gratiosi agri, vt famosi illi terræ Promissionis, aut Flandriæ, aut Siciliae, quæ olim Italiae totius Horreum dicebatur, & centesimum fructum proferebant, aut certè Babylonis, qui sæpius ducentesimum, imò & propriam fertilitatem superando, interdum trecentesimum fructum vsura admirabili pro vno grano restituebant: aut, vt hos nimium fecundos omittamus, illi qui sexagesimum, aut trigessimum præstant, agricolarum diligentia duplicant, & omnem laboris molestiam tollunt, ac messis tempore grauidas aristas in horrea remittentes, præteritarum defatigationum memoriam abstergunt, nõ aliter quā fecunda mulier, que non meminit pressuræ propter gaudiū, quia natus est homo in mundum. Eodem fere modo magna animi auersione & molestia illis populis concionamur, qui absque gratia vlla stant immoti, velut Marpesia cautes: libentes autem ac lubentes, seu ad choreas, alacriter accurrimus & aduolamus, vt coram illis peroramus, quos humanos, beneuolos, vt gratos suis Doctoribus & Magistris existere, aut didicimus experientia, aut aliorum relatione intelleximus. Sic & ego, qui non audio, sed & experientia superiore anno (et

Matth. 13.

Ioan. 6.

tem.

CONCIO PRIMA.

tempore quo hic, si non meliore quo volui, saltem
 quo potui modo concionatus sum) didici, circa quā
 commodam atque tractabilem materiam versarer,
 quam mollis aptaq; omnibus formis recipiēdis fue-
 rit, eodem quo cera modo in omnes figuras formabi-
 lis: *Mollis, inquit, cera, & ad formandum facilis, etiamsi*
artificis ut plastā cessent manus; tamen virtute totum est,
 quod esse potest: quam fecunda, votoq; meo respondēs
 fuerit terra, quam colo (populus inquam Malbodi-
 ensis, quem instruo) Incredibile itaque gaudium ex
 labore meo percepi, & totis meis viribus enisus fui
 hunc mihi commissum agrum fertilem fodere, ster-
 corare, & excolere, ut iuxta Prouerbiū: *Spartam hanc*
naūus, eam adornarem, & honorarem Ministerium
 meum, summa alacritate id quod vires meae ferebant
 praestans, nullamq; in omnibus difficultatem exper-
 tus, ita ut ne quidem ob ipsam tulum & importunum
 Rhema, quae me octiduum totum circa festum Nati-
 uitatis Dominice grauiissime, si meministis, affligerūt,
 vnam concionem omiserim, quamuis & caput mihi
 rumperent, & guttur interius decorticarent; adeo ut
 summo conatu vix proxime astantium aures ferire
 possem: Et tamen euoluto quatuor Hebdommada-
 rum Aduentuali spatio, pauci mihi dies, & nimiū exi-
 guus eorum numerus, non aliter ac Patriarche Iacob
 septem illi anni, quos Auunculo suo pro pulchra
 Rachele seruierrat, videbantur.

*Hieron.
 Epist. ad
 Paulis.*

Videbantur illi pauci dies pro amoris magnitudine.
 Iucundę valedictiones, quas priuatim & publicę sub
 meum dicessum dixi, fidem facere potuerunt, quam
 mihi met ipsi in vestro seruitio satisfecerim, & à vobis
 mihi satisfactum sit. Et ni quaeso non placeat diligen-
 tia nobilium harum Dominarum Canonicarum, quę
 tenerioris complexionis, & corpuscula quasi roscida
 habētes, licet & matutinarum precum vigilijs fatiga-
 ta, & Horarū ac Missarum continuatarū reuerētiā
 decantatione, & psalmodia exhaustę ad rauim vsque
 essent: maximo tamen numero turmatim astiterunt,
 nec vnquam, aut cātu, aut campanarū strepitu mihi

silentium imposuerunt, quamuis subinde vbertate materia, aut vehementiori spiritus impetu abreptus, præter votum meum prolixior essem? Cur non ardeat vestra Domini Decani, vestra Domini Pastores, alijque Sacerdotes penè quotidiana præsentia, quos me audire potius, quam docere oportuisset? Cui gratus non sit tantus reliquæ plebis concursus, quos ab ore meo pendentes, arrectis auribus, & hiant ore, horam integram concioni huic, aut astare, aut asidere video, licet eorum plurimi in diem viuant, nec vt præsentibus Dominas, comis panis domi operiatur? Cui altum illud omnium in communi silentium acceptum non sit, aded vt nunquam, aut rarissimè (laus Deo) silentium postulare opus habuerim, aut hisce comicorum, & oratorum formulis vti: *Audis. Fauete linguis, Animum aduertite.* Absit, vt prisco Gallorum more in ipsorum comitijs & concionibus vsitato, monitore eos indiguerim, qui euaginato gladio silentium imperaret, ac importunè garrulis & obstreperis, præuia monitione particulam sagi amputaret, reliqua parte nullo ipsis amplius vsui futura. Certè nihil Oratore dignum didicissem, ac Marpesia caute dignior essem, si hi tanti fauores mihi non abundè satisfecissent, maximè dum publicam vestram, & priuatam, tam ergà me, quam conuentum meum præsentem liberalitatem, grato animo recolo.

Hanc itaque tam commodam, & omni forma idoneam materiam formare; hanc terram aded fecundam colere, hunc populum aded docilem erudire, maxima alacritate hoc anno denuò aggredior, à vobis expectans eandem facilitatem, similem vt ita dicam, docilitatem, parem fecunditatem: Deum interim Opt. Maximum, vt mihi sua gratia facundiam similem, aut maiorem largiatur, ac semen terræ tam bonæ, tam pingui, tam gratæ commodum suppeditet, rogo. Saltem idem, qui superiore anno artifex redeo, & fortè nonnihil melior, si ætas prouectior, & maius studium, quempiam in suo artificio peritior edere soleant; laus enim Deo, præteritum annum

non exegi otiosus, sed caput in libris, in manu calamus obtrahit; adeoque mirum esset, si nihil omnino profecissem. Si vos eidem Auditores estis æquè diligentes; æquè, ut præterito anno beneuoli, eundem me oratorem, si non meliorem, saltem nec peiorem experiemini, siue bene merendi studium & voluntatem, siue meam ipsius diligentiam consideretis. Denique euentus omnis in Dei manu est, & vestra potestate; vestra, inquam, si vos beneuolos Auditores præbueritis, nam

Ingenium vultu statq; caditq; tuo.

Ouid. 2.

Vt enim plebs bona bonos Dominos, discola autem Reges hypocritas meretur, iuxta illud Job 4. *Regna reficit Deus hominem hypocritam propter peccata populi,* ita etiam probi auditores bonos concionatores promerentur, quamuis sæpè etiam boni concionatores probos auditores efficiant; sicut diligentes coloni malignam terram fertilem reddunt. Certè magnus ille Gregorius super Ezechielem scribens, ait: *Propter bonos Auditores malis Doctoribus sermo datur, & propter malos Auditores bonis Doctoribus sermo subtrahitur.* Hæc penam Iudæis comminatus est Christus, Apostoli inflixerunt: *Auferetur à vobis regnum Dei, & dabitur genti facienti fructus eius.*

Fast.

Matt. 21.

Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta: Dico autem vobis, non me videbitis amodo, donec dicatis: Benedictus, qui venit in nomine Domini.

Matt. 23.

Vobis oportebat primò loqui verbum Dei, sed quoniam repulistis illud, & indignos vos iudicatis æterna vita, ecce conuertimur ad Gentes.

Act. 13.

Vbi auditus non est, non effundas sermonem.

Eccl. 12.

Nolite dare sanctum canibus, neque misistis margaritas vestras ante porcos, ne fortè conculceat eas pedibus suis, & conuersi diripiant vos.

Matt. 7.

Bona & priuilegia abusu, & non usu amittuntur.

Certè, certè amici mei, diuina iustitia gratis auditoribus, & de salute animarum suarum sollicitis, conuenientem refectionem præparat, & facit, ut nos parum facundi & disertis, multa ipsis bona & benè & di-

serre dicamus, iuxta id quod promiserat, *Beati qui iusti
viunt & sitiunt iustitiam quoniam ipsi saturabuntur.* Ego
etiam cum videam vos tam prompte sequaces, & be-
nevole attentos, quod potero me, meaque vires ex-
citare conabor, ut officio meo satisfaciam, beneque
de vobis merear, non aliter ac in militiam edoctus
equus, qui multiplicatis Tarantaris tubarum, ac
tympanorum ictibus amplius incessu, saltuque fero-
citate consuevit: aut instar pavonis largius, animosi-
usque stellatam caudam extendentis & rotantis, quo
plures fauentes spectatores circumspicit, aut sapius
pulchros orbiculos plumis suis à natura inscriptis
intuetur,

Quid de *Laudatas homini volucris Iunonia pennas*
Medica *Explicat, & forma* muta superbit avis.*

mine faci- Omnia bona de vobis spero, quæ spes ulteriorem
ei seu qui- vobis quoque; diuino auxilio opitulante satisfaciendi
uis alius. spem generat; ipse enim linguas mutorum, & infan-
** al mul-* tium disertas efficere potest.

ta. Sed instabitis: Materiam circa quam, & subiectum
seu argumentum edicito: En facio, vos aures arrigitis
sed ante omnia mihi faciendum est, quod quondam
Pericles heros ille, & admirabilis apud Athenienses
orator fecisse legitur: ut enim ipse quoties pallium
induebat seipsum præmonens dicebat; Pericle bene
confidera, quod hominibus liberis, quod Græcis,
Plutarch. quod civibus Atheniensibus imperes: quasi diceret,
in Præcep- hisce maiori cum moderamine, sagaciore prudentia,
Polis. & facundiore eloquentia, quam alijs imperan-
dum est. Ita & mihi hanc civitatem intranti, hanc
cathedram S. Aldegondis ascendenti, mihi me ipsi
dicere licebit, Bosquiere, animaduerte quibus, & co-
ram quibus concioneris: aduerte te concionari co-
ram honoratissimo Collegio Dominarum prudentium,
nobilium, & illustrium: te concionari Maubenge
& coram vulgari plebe, simplici magis & recta,
quam astuta & litterata: cura itaque, ut hoc tibi argu-
mentum pertractandum sumas, quod tibi materias
sublimes, elegantes, deuotas, ac commodas ad alen-
dum

adum sapidè, & cum fructu polita simul & docta harum Dominarum ingenia suppeditet: Dominarum, inquam, planè Seraphicarum & diuini amoris igne inflammatarum: Dominarū, omnimoda deuotione ad ima cordis vsq; conditarum: Dominarum, quæ subinde absq; vortis & in libertate sub ornato habitu magis religiosam, quam multi Religiosi & Religiosæ sub vilibus, obsoletis & affixis ferulis vndiq; reperiaris habitibus ex voto & seruitute vitam agunt, Ex altera etiã parte age, vt tibi pro rudi populo, idiotis, & mechanicis res populares, materias communes & facilis concoctionis, digestionisq; suppeditet: omnibus enim & singulis debitor es.

Gracis ac barbaris, sapientibus & insipientibus debitor sum. Rom. 1.

Facilius sum infirmis infirmus, vt infirmos lucrifacere. 1. Cor. 9.

Corona hæc circumstans vniformis non est; video hic inter alios præsentis multas nobiles Dominas, adeoq; opus est, vt mihi de tali obiecto prospiciam, ex quo ipsarum nobilitatem spirantia, & erudientia educere possim: video etiã multos insigniter doctos, adeoq; opus est, vt nõnulla sublimia, Scoticū quid & subtile redolentia interspergam: video deniq; maiorẽ partem homines idiotas & planos, adeoque subinde velum mihi submitendum est, vt humi repens illis me accomodem, & materias populares, & humiles ipsis proponam.

Considerandum mihi quoq; est, quod superiore anno hic concionatus sim, ac etiam hoc præsentis concionandum mihi erit; adeoq; quod tunc de pœnitentia prodigi Euangelici tractare inceperam, hoc anno quasi oppignoratus prosequi decreui: Si alibi concionarer aliã mihi materiã sumerem: sicut. n. alibi forte honori mihi nõ esset, hunc prodigi reditū absoluere, de cuius pœnitentia nihil dixeram: ita etiã paruo honori mihi esset, si hic de eius pœnitentia dicere incepissem, & nihil de eius absolutione, & paterna irrepitione (maxime sese offerente hac occasione) subnectere. Alias. n. contentiosus quispiam dicere posset illud Euangelicum, *Hic homo cepit adificare, & nõ potuit consũ-*
mare:

mare: Vt itaque ædificium à me inchoatum consummum, modo de eius lato reditu differendū mihi est: Quatuor enim partibus constat nōstra parabola, prima exponit insolentiam iuuenis huius minoris natu & superbi; 2. duo eius flagella, famem & seruitutem narrat; 3. eius pœnitentiam & respicientiam; 4. ipsius reditum, gratumque parentis amplexum. Duas priores partes alijs alibi exposui; tertiam vobis superiori anno, si quartam hoc anno exposuero, completa erit tota parabola. O pulchrum argumentum! quam lætum & delectabile, tam secundum sensualitatem nostram, quam secundum spiritum! de nullis enim hic sermo est, nisi de lachrymis amoris & lætitiæ, tam patris recipientis & veniam largientis, quam filij recepti & in gratiam denuo admissi: de nullis hic agitur, nisi de sententijs lachrymis pœnitentiæ interruptis, & incisis, de singultibus filij insequentibus, & blandimenta, lenocinia ac amica iussa Patris interruptentibus: nihil hic aliud sonat quam de felicitis aduētū gratulatio, quam occursum mutuum, quam arctus amplexus, quam columbinum Patris, filijque osculum: nihil aliud auditur, quam de pulchris vestibus, annulis, stolis & foccis: de pingui vitulo, de instruendo epulo *Manducemus & epulemur*: de cantando, choreas ducendo, & quibus non? ò quam delectabilia nunc omnia hæc vobis omnibus; maxime autem vobis nobilibus Domicellis? omnibus æqualiter delectabilia secundum animam: nihil enim cuius animæ carius, gratiusve; quam quod ostendit, quibus spiritualibus blanditijs Deus omnes animas verè pœnitentes demulceat? quam quod scrupulosas animas, quæ panicos terrores patiuntur, ad propriam vmbra horrent, & *timuerunt timore ubi non erat timor*, docet in diuina misericordia confidere, ac ita pusillanimitatem suam consolari. *Dicite filie Sion, esse Rex tuus venit tibi mansuetus.*

Psal.

Et quod quæso argumentum vilius pertractare possemus, quam ex quo omnes discimus, qualem moderationem & clementiam vnus alteri debeamus; maxi-

CONCIO PRIMA.

maxime parentes prolibus, superiores subditis, confessorij pœnitentibus? Clementiam discimus ab hoc patre, qui tanta cum moderatione iuniorem suum filium male feriatum recepit, & seniore[m] murmurantem, suaque pœsentia fraternum epulum cohonestare detrectantem, ut ipse foras prodians blandè inuitauerit, dulcibus ac mellitis verbis exceperit, dicens, *Fili tu semper mecum es, &c.* Certe ipse Hyrcaniae Tigres, & quoduis efferissimum animal audita hac tanta patris huius bonitate mansuesceret. Et quod amplius est, poterit ne quidpiam doctius pertractari, quam prodigi nostri reditus & amplexus? necessariū enim erit iustificationis materiam ex Theologicis intricatissimam aliqua ex parte percurrere: opus erit omnia reconciliationis mysteria, siue per baptismū, siue per attritionem cum Sacramento pœnitentiæ amplè, clarè, & eleganter ad viuum depingere: ostendetur hic etiam quomodo Baptismus & pœnitentia periuro peccator vestibus spoliato, ac lethali bus vulneribus onusto (ut ille qui ex Ierusalem in Iericho descendens in latrones incidit) integram ac pri-

Luc. 10.

stinam sanitatem restituat. Quamuis itaque in omnem partem me verterem, neque huic loco, neque toti mundo magis commodum argumentum inuenire, aut excogitare possem, quam hoc ipsum, quod suo quasi digito, & diuina, ut aiunt, virgula Deus ipse demonstrauit: Hoc ipsum enim eodem quo S. Gregorius totam scripturam sacram nomine appellare licebit, scilicet fluuium profundum simul & vadosum; vadosum in quo agni, ut in vado oberrare possint, profundum autem, & alrum, in quo etiam Elephanti submersiōnis periculo sese exponant: hoc est, tale est argumentum nostrum, ut ex eo simplex quis, & idiota suum fructum carpere, & lucrum facere possit: Docti autem etiam materiam habeant fluctandi, & dubirandi, imò subsidente semper fundo submergendi; *Flumen Dei repletum est aquis.*

Greg. in lib. 10.

Moral.

Psal.

Dicen-

Dicemus itaq;
hodie

- I. Patre nostri prodigi nihil posse pingi aut fingi humanius, clementiusque, & quare?
II. Quam longe à patre suo absueris prodigus, cum eum Pater venientem agnouit.
III. Cur non accesserit propius, & quid sibi velit hac distantia.

I.

PATRE NOSTRI PRODIGI
nihil posse pingi aut fingi humanius,
clementiusque, & quare?

TOTA hac parabola, tam initio, quàm fine; maxime autem in fine, patris nostri prodigi representatur adeo bonus, clemens, & humanus, ut nihil possit fingi, pingi aut imaginari humanius, idque iure meritiissimo, cum in hoc theatrum producat Deum Opt. Max. qui est summum bonum representaturus, idque à tali magistro ac pictore, qualis est ipse Christus, huius parabola inuentor, de quo scriptura: *Nunquam sic homo locutus est. Qualis pictor talis pictura.*

Ab initio depictus est optimus; quod tam liberaliter, tam promptè prodigo filio hæreditatis partem non tam petenti, quam exigenti numerarit, ita ut dictum, factum fuerit; quod filio in longinquas regiones abeunti, & paternæ iuuentutis sudores, senectutis scipiones, maiorū reliquias, aureos, inquam, & penè mucidos coronatos breui prodigēdos, dissipandosque auferenti, hoc vel simili modo non maledixerit,

Virgil. 4.
Æneid.
* Al. Dido.

*I sequere It aliam ventis, pete regna per undas,
Spero equidem medijs (si quid pia numina possunt)
Supplicia hausurum scopulis, & nomine * patrem
Sæpe vocaturum; sequar atris ignibus absens,
Et cum frigida mors animam seduxerit artus
Omnibus umbra locis adero, dabis improbe pœnas.
Audiam, & hæc manens veniet mihi fama sub imos.
Profundat, perdat, pereat; nihil ad me attinet.*

Tarent.

Eadem patris bonitas melius ex sequentibus, & ipsius